

Αθήνα 9.1.2014

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

4/2014

ΕΡΩΤΗΜΑ: Υπ' αριθ. πρωτ. 4614/3287/26.4.2013 έγγραφο ερώτημα της Γενικής Δ/σης Διοικητικής Υποστηρίξεως (Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού και Επιμορφώσεως - Τμήμα Προσωπικού), της Βουλής των Ελλήνων, που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής των Ελλήνων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Ερωτάται, εάν το δικαίωμα υπαλλήλου να ζητήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 περ. η' του ν. 2470/1997, την αναγνώριση διετούς χρόνου άσκησης ειδικότητας ψυκτικού που ελήφθη υπόψη ως προσόν διορισμού, για την μισθολογική του εξέλιξη, έχει αδρανήσει, δεδομένου ότι έχει παρέλθει ο εύλογος χρόνος ασκήσεως της παρ. 1 εδ. β' του άρθρου μόνου του α. ν. 261/1968 από την ισχύ της ανωτέρω διάταξης ή εάν η μη υποβολή σχετικού αιτήματος μέσα σε «εύλογο χρόνο», από τον εν λόγω υπάλληλο ισοδυναμεί με σιωπηρή αποδοχή εκ μέρους του της διαμορφωθείσας κατάστασης.

Από το ανωτέρω και τα λοιπά έγγραφα που μας τέθηκαν υπόψη προκύπτει το εξής ιστορικό.

Ο εν λόγω υπάλληλος διορίστηκε στις 26.2.1992 ως μόνιμος στη Βουλή των Ελλήνων στον κλάδο ΜΕ 9 Υδραυλικών. Ως προσόν διορισμού του ελήφθη υπόψη η διετής άσκηση της ειδικότητας εγκαταστάτη συντηρητή Γ' ειδικευμένου σε ψυκτικά μηχανήματα κλιματιστικών εγκαταστάσεων, διανυθείσα διαδοχικά στον στρατό κατά την διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας κληρωτού και στον ιδιωτικό τομέα. Ο ανωτέρω χρόνος δεν ελήφθη

υπόψη για τη μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου από το διορισμό του μέχρι σήμερα.

Ο υπάλληλος αυτός τον Απρίλιο του 2013 υπέβαλε το πρώτον στην αρμοδία υπηρεσία της Βουλής των Ελλήνων προφορικό αίτημα αναγνώρισης της διετίας που λήφθηκε υπόψη ως προσόν διορισμού για την μισθολογική του εξέλιξη επικαλούμενος τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 περ. η' του Ν. 2470/1997. Κατόπιν τούτων υποβλήθηκε το ανωτέρω ερώτημα.

Στο ερώτημα αυτό αρμόζει η εξής απάντηση:

I. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 100 του από 10.4.1997 Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Β' - ΦΕΚ Α' 51/1997), ορίζεται ότι:

«Αποδοχές των υπαλλήλων της Βουλής

Άρθρο (88) 100

Τακτικές αποδοχές

1. Ο βασικός μισθός των μονίμων υπαλλήλων της Βουλής, οι γενικές αυξήσεις μισθών, οι προσαυξήσεις και επιδόματα ρυθμίζονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1, 4 και 5 του άρθρου 84 του από 21.6.1980 Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Β' - Προσωπικό) (ΦΕΚ 146 Α'), όπως τροποποιήθηκαν, που διατηρούνται σε ισχύ ...».

Περαιτέρω στις παραγράφους 1, 4 και 5 του άρθρου 84 του από 21.6.1980 Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Β') (ΦΕΚ 146 Α') ορίζονται τα εξής:

«Αποδοχαί των υπαλλήλων της Βουλής

Άρθρο 84

1. Ο βασικός μισθός των υπαλλήλων της Βουλής είναι ίσος προς τον εκάστοτε καθοριζόμενον διά τους ομοιοβάθμους των δημοσίου πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους ...».

4. Αι εκάστοτε διά νόμων ή αποφάσεων χορηγούμεναι προσαυξήσεις ή επιδόματα εις τους δημοσίους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους καταβάλλονται και εις το προσωπικόν της Βουλής.

5. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογήν αι εκάστοτε ισχύουσαι αντίστοιχοι διατάξεις περί των αποδοχών των δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως υπό του παρόντος.».

Δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων στους μονίμους υπαλλήλους της Βουλής, εφαρμόζονταν διαδοχικά οι μισθολογικές ρυθμίσεις των νόμων , 2470/1997 και 3205/2003 .

Ειδικότερα:

A) Στο άρθρο 17 του ν. 2470/1997, εκτός άλλων, οριζόταν ότι :

«1. Ως υπηρεσία για την εξέλιξη των υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 3, καθώς και για τη χορήγηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας της παραγράφου 1 του άρθρου 8 λαμβάνεται υπόψη:

α. Η υπηρεσία που προσφέρεται στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου...

η. Χρόνος μέχρι οκτώ (8) έτη που έχει ληφθεί υπόψη ως προσόν διορισμού υπαλλήλων που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφόσον το προσόν αυτό δεν θεμελιώνει δικαίωμα χορήγησης άλλης οικονομικής παροχής.

2. Δεν υπολογίζεται για μισθολογική εξέλιξη και χορήγηση επιδόματος χρόνου προϋπηρεσίας:

α) Η στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού και εφέδρου, εφόσον δεν συμπίπτει με πολιτική υπηρεσία ...».

Εν προκειμένω ο υπάλληλος διορίσθηκε στις 26.2. 1992. Συνεπώς, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, έπρεπε να είχε αναγνωρισθεί ως υπηρεσία για μισθολογική εξέλιξη, ο χρόνος που ελήφθη υπόψη ως προσόν διορισμού, χωρίς, όμως, το διάστημα που συμπίπτει με τη στρατιωτική θητεία κληρωτού.

Β) Ακολουθώντας, στα άρθρα 15, 20, 28 και 56 του ν. 3205/2003 που από 1-1-2004 κατήργησαν τις ανωτέρω διατάξεις και ρύθμισαν εξ αρχής το θέμα της ένταξης των υπαλλήλων σε μισθολογικά κλιμάκια, οριζόταν, εκτός άλλων τα εξής:

« Άρθρο 15

Υπηρεσία για μισθολογική εξέλιξη

1. Ως υπηρεσία για την εξέλιξη των υπαλλήλων στα Μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, λαμβάνεται υπόψη:

α. Η υπηρεσία που προσφέρεται στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου...

η. Χρόνος μέχρι οκτώ (8) έτη που έχει ληφθεί υπόψη ως προσόν διορισμού υπαλλήλων που υπηρετούσαν κατά την 31.12.1996....

2. Δεν υπολογίζεται για μισθολογική εξέλιξη:

α. Η στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού και εφέδρου...

ε. Η προϋπηρεσία σε Ν.Π.Ι.Δ., με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 22 του Ν. 3156/2003 (ΦΕΚ 157 Α'), και στον ιδιωτικό τομέα εν γένει. ...».

Σημειωτέον, ότι η ανωτέρω επιφύλαξη αναφέρεται σε υπηρεσία που παρασχέθηκε σε Ν.Π.Ι.Δ., τα οποία προηγουμένως λειτουργούσαν ως Ν.Π.Δ.Δ. ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες.

« Άρθρο 20

Κατάταξη υπαλλήλων στα Μισθολογικά κλιμάκια

Η κατάταξη των υπηρετούντων στα Μ.Κ., του άρθρου 3 του νόμου αυτού, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, γίνεται με βάση το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τα τυπικά τους προσόντα. ...».

« Άρθρο 28

Κατάργηση διατάξεων

Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Τα άρθρα 1 έως και 27 και 29 έως και 33 του Ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), με εξαίρεση την παρ. 2 του άρθρου 16 του ίδιου νόμου. ...».

« Άρθρο 56

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από 1.1.2004, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις του.».

Οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 3205/2003, δυνάμει του άρθρου 12 της από 15.12.2011 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής (ΦΕΚ 273/Α/31.12.2011), που παρατίθεται κατωτέρω, ίσχυσαν μέχρι τις 30 – 10 – 2011.

Από τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις προκύπτουν τα εξής:

Οι υπάλληλοι που αφορά ο νόμος 3205/2003 κατετάγησαν από 1.1.2004, εξ αρχής, στα οριζόμενα υπ' αυτού μισθολογικά κλιμάκια. Στο άρθρο 20 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι η κατάταξη των υπηρετούντων υπαλλήλων γίνεται με βάση το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 15 του νόμου αυτού.

Με την παράγραφο 1 περίπτωση η' του άρθρου 15 του ν. 3205/2003 τέθηκε εκ νέου η καταργηθείσα αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 17 παρ. 1 περ. η' του ν. 2470/1997 και ορίστηκε πλέον ότι ως υπηρεσία για μισθολογική εξέλιξη στα μισθολογικά κλιμάκια λαμβάνεται υπόψη «*χρόνος μέχρις οκτώ (8) έτη που έχει ληφθεί υπόψη ως προσόν διορισμού υπαλλήλων που υπηρετούσαν κατά την 31.12.1996.*» Περαιτέρω, όμως, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου επαναλήφθηκε η καταργηθείσα διάταξη που ορίζει ότι δεν υπολογίζεται για μισθολογική εξέλιξη «*η στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού και εφέδρου*», ενώ τέθηκε το πρώτον η ρύθμιση ότι δεν αναγνωρίζεται για μισθολογική εξέλιξη «*η προϋπηρεσία σε Ν.Π.Ι.Δ., με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του Ν. 3156/2003 και στον ιδιωτικό τομέα εν γένει*».

Εν προκειμένω, όπως προαναφέρεται, ο χρόνος που ελήφθη υπόψη ως προσόν διορισμού διανύθηκε διαδοχικά στη στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού και στον ιδιωτικό τομέα. Ακολούθως, ενόψει των προαναφερομένων διατάξεων, του ν. 3205/2003 τίθεται το ζήτημα, εάν ο χρόνος αυτός, και υπό την ισχύ του ίδιου νόμου, έπρεπε να αναγνωρισθεί κατά την ένταξη του υπαλλήλου στα οριζόμενα υπ' αυτού μισθολογικά κλιμάκια. Όμως, οι ανωτέρω ρυθμίσεις, τόσο του ν. 2470/1997 όσο και του ν. 3205/2003, μέχρι την εφαρμογή των πιο κάτω αναφερομένων κρίσιμων διατάξεων του ν. 4024/2011 είχαν αποκλειστικά οικονομικές συνέπειες για τους υπαλλήλους. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, η ύπαρξη αξιώσεων του εν λόγω υπαλλήλου που γεννήθηκαν από το χρόνο ισχύος του ν. 2470/1997 μέχρι και το χρόνο ισχύος του ν. 3205/2003, πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο των εφαρμοστέων, περί παραγραφής διατάξεων.

Επ' αυτού, στο άρθρο 160 του από 10.4.1997 Κανονισμού της Βουλής - Μέρος Β' (ΦΕΚ Α' 51/1997) ορίζεται ότι : « Οι παραγραφές ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για το Δημόσιο. ».

Δυνάμει των διατάξεων αυτών, η παραγραφή μισθολογικών απαιτήσεων των υπαλλήλων της Βουλής διέπεται από τις ρυθμίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995 που έχουν ως εξής:

«Η απαίτηση οποιουδήποτε των επί σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλων του Δημοσίου, πολιτικών ή στρατιωτικών, κατ' αυτού, που αφορά, σε αποδοχές και άλλες κάθε φύσεως απολαβές αυτών ή αποζημιώσεις, έστω και εάν βασίζεται σε παρανομία των οργάνων του Δημοσίου ή στις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις παραγράφεται μετά διετία από της γενέσεώς της.»

Η γένεση των μισθολογικών απαιτήσεων συμπίπτει με την ημερομηνία που έπρεπε κατά νόμο να εκδοθεί η οικεία μισθοδοτική κατάσταση και να καταβληθεί η παροχή (ΣΤΕ 1206/2003, 1054/2002, Ν.Σ.Κ. 494/2011...).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 93 του ίδιου νόμου η παραγραφή των απαιτήσεων αυτών διακόπτεται, εκτός των άλλων, και «με την υποβολή στην αρμοδία δημόσια αρχή αιτήσεως για την πληρωμή της απαιτήσεως».

Οι ανωτέρω μισθολογικές διατάξεις του ν. 2470/1997 ίσχυσαν, δυνάμει του άρθρου 56 του ν. 3205/2003, μέχρι τις 31.12.2003 ενώ του ν. 3205/2003 δυνάμει του άρθρου 12 της από 15.12.2011 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής (ΦΕΚ 273/Α/31.12.2011), που παρατίθεται κατωτέρω, μέχρι τις 30.10.2011.

Συνεπώς, εν προκειμένω, τυχόν απαιτήσεις που είχαν γεννηθεί από την ισχύ του ν. 2470/1997 μέχρι τη λήξη ισχύος του ν. 3205/2003 έχουν υποπέσει στην διετή παραγραφή, που ορίζουν οι ανωτέρω διατάξεις (Α.Ε.Δ. 32/2008, 1, 2/2012), εκτός εάν για κάποιο νόμιμο λόγο έχει επέλθει διακοπή της παραγραφής. Τέτοιος λόγος, όμως, δεν μας τίθεται υπόψη. Σημειωτέον, ότι προφορική αίτηση, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 93 του Ν. 2362/1995 δεν αποτελεί λόγο διακοπής της παραγραφής.

Γ) Τέλος, στα άρθρα 1 και 12 της από 15.12.2011 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής (ΦΕΚ 273/Α/31.12.2011), ορίζονται εκτός άλλων τα εξής:

« Άρθρο 1

Βαθμολογική κλίμακα μονίμων υπαλλήλων

Οι παράγραφοι 1 έως και 3 του άρθρου 44, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως ακολούθως και οι ισχύουσες παράγραφοι 4 και 5 αναριθμούνται, σε 3 και 4 :

«1. ... Οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κατατάσσονται αυτοδικαίως, με βάση το συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας που έχουν διανύσει, όπως αυτή προσδιορίζεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226/27.10.2011), στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν με πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Επιμορφώσεως, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου

28 του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226/27.10.2011) και του άρθρου 166 Α του Κανονισμού της Βουλής. ....

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας, αρχίζει από την 1^η Νοεμβρίου 2011. ...».

Με το ν. 4024/2011, καταργήθηκαν οι μισθολογικές ρυθμίσεις του ν. 3205/2003 και η μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων συνδέθηκε πλέον με την βαθμολογική τους εξέλιξη.

Στο άρθρο 28 παρ. 1 του ν. 4024/2011, που παραπέμπει η ανωτέρω απόφαση της Ολομελείας της Βουλής, ορίζονται τα εξής :

« Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, με βάση τον συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 98 του Υ.Κ., και το χρόνο προϋπηρεσίας στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα που έχει αναγνωριστεί για τη βαθμολογική ή τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη του υπαλλήλου, ως εξής:...»

Ενόψει τούτων, εν προκειμένω, τίθεται το ζήτημα, εάν ο χρόνος άσκησης της ειδικότητας σε ιδιώτη ή στη στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού που αποτελεί προσόν διορισμού συνιστά, προϋπηρεσία κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4024/2011, εξομοιουμένη με πραγματική δημοσία υπηρεσία. Επειδή περί τούτου δεν διατυπώνεται ερώτημα, εξεταστέες και οι δύο εκδοχές.

Υπό την αρνητική εκδοχή, ο χρόνος αυτός νόμιμα δεν ελήφθη υπόψη για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου και συνεπώς, παραγραφείσων τυχόν απαιτήσεων που γεννήθηκαν βάσει του προγενεστέρου νομικού καθεστώτος και μη καταλειπομένων άλλου είδους εννόμων συνεπειών στην υπηρεσιακή του κατάσταση, παρέλκει η εξέταση του ζητήματος ανάκλησης προγενεστέρων παραλείψεων.

Υπό την εκδοχή ότι ο χρόνος αυτός έπρεπε να είχε αναγνωριστεί: ως υπηρεσία για την ένταξη στα μισθολογικά κλιμάκια που όριζαν οι νόμοι 2470/1997 και 3205/2003 και ακολούθως ως προϋπηρεσία για την κατάταξη στους βαθμούς που ορίζει ο ν. 4024/2011, οι πράξεις με τις οποίες παραλείφθηκε η αναγνώριση δεν είναι νόμιμες. Υπό την εκδοχή αυτή, η παράλειψη όχι μόνον στερεί από τον υπάλληλο τις μισθολογικές απαιτήσεις που δεν έχουν υποπέσει στην διετή παραγραφή, αλλά επιπλέον επηρεάζει την ενεστώσα βαθμολογική και μισθολογική του κατάσταση. Όμως, όλες οι διαδοχικές πράξεις κατάταξης σε κλιμάκια και βαθμό του εν λόγω υπαλλήλου που δεν αναγνωρίζουν τον χρόνο αυτό ως υπηρεσία ή προϋπηρεσία αντιστοίχως, είναι εκτελεστές και παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους. Οι συνέπειες αυτές αίρονται με τη δικαστική ακύρωση των πράξεων ή την ανάκλησή τους. Ειδικότερα επ' αυτών:

Όσον αφορά το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, στο άρθρο 84 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Β' ΦΕΚΑ/51/10-4-1997) ορίζεται ότι «Οι πράξεις του Προέδρου της Βουλής που αφορούν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτής υπόκεινται, σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις που εφαρμόζονται και επί των τακτικών δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων, σε προσφυγή ή αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμοδίου Διοικητικού Δικαστηρίου». Δυνάμει των διατάξεων αυτών, το δικαίωμα για την ακύρωση των ανωτέρω πράξεων υπόκειται στην οριζόμενη στο άρθρο 46 του π.δ. 18/1989 εξηκονθήμερη προθεσμία που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης, της δημοσίευσης ή της πλήρους γνώσης της πράξης. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το ιστορικό της υπόθεσης, ο υπάλληλος, ανεξαρτήτως κοινοποίησης οπωσδήποτε έχει λάβει, προ ετών, πλήρη γνώση των πράξεων. Συνεπώς, δεν έχει δυνατότητα δικαστικής προσβολής αυτών. Έχει, όμως, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 78 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που ορίζει ότι «η αγωγή για αξίωση που θεμελιώνεται στο παράνομο εκτελεστή διοικητικής πράξης ή παράλειψης δεν είναι απαράδεκτη αν, κατά της πράξης ή της παράλειψης αυτής, δεν ασκήθηκε το από τις κείμενες διατάξεις προβλεπόμενο ένδικο βοήθημα.», το δικαίωμα να ζητήσει δικαστικά με αποζημιωτική αγωγή την καταβολή των μισθολογικών απαιτήσεων που δεν έχουν παραγραφεί (πρβλ ΣτΕ Ολομ. 2260/2013, 747/2009...).

Περαιτέρω, υπό την ανωτέρω εκδοχή, η ανάκληση των πράξεων αυτών, είτε αφορούν δημοσίους υπαλλήλους είτε υπαλλήλους της Βουλής των Ελλήνων, διέπεται από γενική αρχή του διοικητικού δικαίου που ορίζει ότι, κατ' αρχήν, η ανάκληση των διοικητικών πράξεων, ακόμη και των παρανόμων, δεν είναι υποχρεωτική. Συνεπώς, η παράλειψη ανάκλησης παράνομης πράξης δεν συνιστά παράλειψη οφειλομένης νόμιμης ενέργειας και η ρητή ή σιωπηρή άρνηση ανάκλησής της δεν συνιστά εκτελεστή πράξη. Τούτο, εφόσον από νομοθετική ρύθμιση δεν προκύπτει το αντίθετο ή δεν υφίσταται υποχρέωση προς συμμόρφωση σε δικαστική απόφαση, (Ε. Σπηλιωτόπουλου Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου εκδ. Ι' σελ. 91 επομ. ΣτΕ 675/2007, 1175/2008, 3170/2008, Ν.Σ.Κ. 98/2010), περιπτώσεις, όμως, που δεν υφίστανται εν προκειμένω. Η ανάκληση των δυσμενών παρανόμων πράξεων, προς όφελος του διοικουμένου επιτρέπεται οποτεδήποτε, χωρίς χρονικούς περιορισμούς (ΣτΕ 4090/1987). Εν προκειμένω, υπό την εκδοχή αυτή, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, το αρμόδιο όργανο της Βουλής δεν υποχρεούται να ανακαλέσει τις δυσμενείς διαδοχικές πράξεις κατάταξης σε κλιμάκια και βαθμό του εν λόγω υπαλλήλου που δεν αναγνωρίζουν τον χρόνο αυτό ως υπηρεσία ή προϋπηρεσία αντιστοίχως αλλά δύναται ελευθέρως να πράξει τούτο, διαδοχικά μέχρι και την ανάκληση της τελευταίας, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό.

II. Κατόπιν τούτων, στο ανωτέρω ερώτημα αρμόζει η εξής απάντηση :

A) Υπό την εκδοχή ότι ο χρόνος άσκησης της ειδικότητας σε ιδιώτη ή στη στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού που αποτελεί προσόν διορισμού του υπαλλήλου δεν συνιστά, προϋπηρεσία κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4024/2011, ο εν λόγω υπάλληλος δεν έχει δικαίωμα αναγνώρισης του χρόνου αυτού και καμία αξίωση.

B) Υπό την εκδοχή ότι ο χρόνος αυτός έπρεπε να είχε αναγνωρισθεί: ως υπηρεσία για την ένταξη στα μισθολογικά κλιμάκια που όριζαν οι νόμοι 2470/1997 και 3205/2003 και επιπλέον ως προϋπηρεσία για την κατάταξη στους βαθμούς που ορίζει ο ν. 4024/2011, ο υπάλληλος δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση των σχετικών πράξεων. Έχει μόνο το δικαίωμα δικαστικής επιδίωξης των αξιώσεων που δεν έχουν υποπέσει στη διετή από τη γένεσή τους παραγραφή. Υπό την εκδοχή αυτή η Βουλή, για την αποκατάσταση της ενεργούς βαθμολογικής και μισθολογικής κατάστασης του υπαλλήλου, έχει τη δυνατότητα, όχι, όμως, την υποχρέωση, να ανακαλέσει ελευθέρως, διαδοχικά τις πράξεις, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό.

Βασίλειος Καραγεώργος

Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.